

Ámennir stovnar og politiska orðaskiftið

Oddagrein

EIN roða á tingi herfyri hevur fingið rættliga nógv umrøðu í miðlunum, eitt nú á hesum stað. Í dag ger tingmaður úr fólkaflokkinum viðmerking til okkara skrivning. Tað hevur hann sin fulla rætt til, og tað kann vera, at vit hava brúkt onkur orð, sum vóru betur óskrivad. Um so er, at tingkvinnan Rúna Sivertsen hevur kent skrivning okkara sum persónlig álöp, so hevur hetta ikki verið ætlanin. Hava vit brúkt óneyðuga harðlig orð og vendingar, so vilja vit umbera hesi. Men tað er sagt, so stendur tað enn rímarfast, at tingkvinnan í heildur íllsinniskendu roðu síni á tingi sjálf legði upp til hetta. Og fyri at tað ikki skal misskiljast prenta vit tað hon segði á tingi: „Hvørt tað einasta mansbarni í Føroyum veit, hvat gongur fyri seg. Tey, sum hava brúkt fyri hjálp, fáa hana ikki, og tey, sum ikki hava brúkt fyri hjálp, fáa hana viðhvørt. Og tað kann ikki vera rætt. Men hvi manglar so nógvir pengar í. Tað er nettup tí, at tað gongur okkurt fyri seg, sum ikki eigur at ganga fyri seg. Har er ov lítið eftirhugt, hvat pengarnir fara til. Hvi er Almennastovan bara opin teir tímar fyra dagar um vikuna. Atta tímar um vikuna kunnu øll hesi fólkini, sum hava brúkt fyri almannahjálp, fáa fatur á teimum. Hvat er tað fyri nakað. Hvat gera øll hesi fólkini alla hina tíðina, 60 fólk, hevur Kristian Magnussen fyrr. landsstýrismaður sagt fyri mær, arbeidda inni á tí stovuni.“

DISSE vare ordene. Men rætt skal vera rætt. Í útvarps-samrøðu aftaná hevur tingkvinnan gjørt vart við, at taðvar ikki fólkini hon legði eftir men skipanin. Hyggja vit til eftir útsøgn hennara frá tingsins roðarapalli ber illa til at tulka hetta óðrvisi enn eitt álöp á tey, sum arbeidda á stovninum. Og vitandi, hvørja avgjördu stoðu ein av fremstu tingmonnum fólkaflokksins Óli Breckmann hevur til almennar stovnar og tey har arbeidda, so er tað ikki annað enn náttúrligt at taka orðini hjá RS sum eitt framhald av politikkinum hjá ÓB.

SJÁLVAÐI skulu tingfólk vera kritisk og fylgja við, hvussu teir almennu stovnarir verða umsitnir. Og fer fram misbúg og virka tænastur ikki sum ætlað, eigur hetta at átalast. Men tað hetta verður gjørt frá tingsins roðarapalli, so mugu pástandirnir eisini kunna prógvast. Enn hava vit so ikki sæð nakað til hesi prógv. Og spurningurin er eisini, um taðer rætt at generalisera út frá einstokum smáum hendinum. Soleiðis sum tingkvinnan bar málið fram í tinginum, og tað er hetta Føroya fólk hoyrdi í sendingini frá SVF, kundi hetta skiljast, sum at einki skil er á í hesum stóra stovni, og at fólkini har ikki gera slitt arbeiddi nóg gott.

SOSIALURIN verður lagdur undir ósakliga at leggja eftir umrøddu tingkvinnu. Men hvi sigur tingmaðurin Jógván á Lakjuni einki um tað, sum eitt nú formaðurin í Starvsmanafelagnum hevur sagt um sama mál ella stjórni á Almennastovnun? Og hvat við oddagreinin í landsins elsta blað Dimmalætting um sama mál. Øll hava skilt úttalissini á tingi sum eitt óverdugt álöp á tey, sum manna Almennastovuna. Tað er eisini ov lætt sloppið fyrst at leggja eftir stovninum fyri síðani at siga, at hetta var ikki álöp á fólk. Sjálvað er fólkini á einum hvørjum stovni tað, sum stovnurin stendur fyri. At so skipanin kundi verið óðrvisi her og der er so eitt. Men samanumtikið eru tað fólkini á einum stovni, sum umboða tað, sum stovnurin ger. Tí kemst ikki úttan um, at eitt álöp á ein stovni eisini er eitt álöp á tey fólk har starvast og ikki bert á eina skipan. Annars er tað at fegnast um, at starvsfelagin hjá RS, Anfinn Kallsberg, lögmaður í blaðnum Nýtt tekur starvsfólk í forsvor, tá hann visir á, at torgreiddar lógir krevja bæði nógvá tíð og arbeidsorku og hann sigur viðari: „Vit hava sjálvi sett hesar lógir í gildi í Føroyum og ofta úttan at hugsa um tær umsitingarligu avleiðingar av hesum. Tað er alneyðugt, at vit, bæði politikarar og embættisfólk, hugsa um tað fó.royksa samfelagið, taka útgangsstøði í tí og tillaga okkara lógarverk eftir okkara egnu umstøðum“. Saklig orð segd av einum umhugsnum lögmanni. Tað er í hesum anda, at vit hava funnið at tí, sum RS segði á tingi. Hon átti at havt tosað við AK heldur enn at segt við lið ÓB.

Sosialurin

Viðmerkingar:

Eitt »óseriøst« blað

Í ikki færr enn trimum oddagreinum hesa seinastu vikuna hevur Sosialurin øst seg upp og spilt Rúna Sivertsen og onnur fólkafloksfólk út orsakað av einari litlari viðmerking, sum Rúna hevði í tinginum í samband við orðaskiftið, tá ið uppskotið um grundlógarnavnd var til viðgerðar.

Í hesum orðaskifti varð sum vera man eisini komið inn á spurningin um rationaliseringar av tí almenna sektorinum, og í einum aftursvari í samband við, at hon eisini hevði víst á, at neyðugt er at fara inn at hyggja at almennalóggevgvuni - eg hugsi tað var ein viðmerking til Kristian Magnussen - segði Rúna nokur orð um tað, sum er so pára rætt: at tað líkist ongum, at fólk, ið ikki hava hjálp fyri neyðini, skulu fáa hana, meðan onnur, sum

veruliga hava brúkt fyri hjálp, ofta ikki fáa hana. Eisini vísti hon á, at telefonin er opin alt ov stutta tíð á Almennastovuni.

Hetta hava fjölmiðlarnir, og serliga Sosialurin, fingið til at vera eitt óndsinnað álöp á starvsfólkini á Almennastovuni. Og tað eru ikki hessini orð, sum hesin »peni« og sjálvrettvís oddagreinskriverin á Sosialinum brúkar um Rúnu og onnur fólkafloksfólk. - Ja, vit eru grov, ósaklig og niðurgerandi, sigur Sosialurin. Vit undirgrava almennar stovnar. Eiturssáðið frá formanni flokksins er farið at spira í teimum nýggju og ungu tingfólkum flokksins. Vit vanvirða tey, sum arbeidda á Almennastovuni. O.s.fr., o.s.fr.

Eg haldi, at Sosialurin, sum ger seg upp til at vera eitt »seriøst« blað, skuldi

skammast!

Í fyrsta lagi var viðmerkingin hjá Rúna Sivertsen als ikki eitt álöp á starvsfólkini á Almennastovuni, so alt hetta gorið og gallið hjá Sosialinum er tað reina tvass. Rúna vildi vísa á, at skipanin, lógir og reglur tíverri eru soleiðis, at tað í mongum forðum eru tey, ið veruliga eru illa fyri, sum ikki fáa ta hjálp, teimum tørvur, meðan frísk fólk, sum til dømis bara orsakað av at tey ikki eru gift, fáa hjálp til bæði eitt og annað - eisini hóast tey liva saman sum gift!

Í øðrum lagi haldi eg, at vit, sum hava valt at arbeidda hjá tí almenna, í skulum ella aðrastaðni - mugu tola, at ljóskastarin verður settur á okkum viðhvørt, og at kannað verður eftir, um tað, vit gera, er nóg gott.

Í triðja lagi haldi eg, at Sosialurin, istaðin fyri at reingja tað, sum Rúna Sivertsen segði og spilla hana út fyri øllum Føroya fólk, átti at farið og kannað, um ikki okkurt er um tað, sum hon segði!

Men tað hevur Sosialurin sjálvaðan ongan áhuga fyri. Endamálið hjá honum er jú bara at spilla Fólkaflokkinn út og at skammroða almennum starvsfólk!

12. feb. 1999
Jógván á Lakjuni,
løgtingsmaður

Teir vilja tiga alt í hel...

Fyrst skal eg takka Frits Johannesen fyri eina stak góða sending, og sum altið er hann greiður og positivur í sínum sendingum, takk fyri Frits.

Síðani skal eg takka Arnstein Niclasen fyri hansara stak góðu, væl undirbygdu og eftir míni metan passaliga speisug greinum. Tað er óført, at tú heldur áfram at víðgera stovnin og sóknast eftir, hvat ið er ella var galí. Túsdum takk fyri, eg hyggi í hvørt blað um okkurt er frá tær.

Men eitt er sikkurt Arnstein, teir brúka bara eina metodu, og tað er at »tiga fólk í hel«, eg havi so ikki sæð og sakni ikki við at siggja nakað uppá skrift frá avvarðandi myndugleikum sum kann reytvísgera teir.

Sat og lurtaði eftir Finn-boga Arge í ÚF har hann fannst at sínum landsmonnum, ið áttu nógvir pengar, at teir ikki vildu seta hann sum risikovilligan kapital, hann greiddi frá, hvussu hann gjordi á Sejerø. »Tað er spell, at tað ikki eru fleiri foroyingar, sum eru so dummir sum eg« hansara egnu orð, hann misti allan sín kapital. Eg meini tað

kann verða eitt sindur vanskiligt í einum so lítum samfelag, vit eru jú so fá, men eg vænti ikki, hann finnur nakran í Fólkaflokkinum.

Síðani til Anitu á Fríðr íksmørk, royn nú og halt fast um stoðu tína í málinum um vaktarskipið, lat teir, sum ganga í buksum og onga stoðu hava til nakað, ikki trumla teg niður, statt stinn.

Lat okkum ikki fáa 80'ini umaftur, vit bygd og bygdu í Noreg, landskassin veðhelt, og øll okkara bestu skip endaðu aftur í Noregi eftir at Føroya fólk hevði goldið alla skuldina.

Nei, tað hevði ikki komið uppá tal nakra aðrastaðni í verðini, at landsstýrið fer út og byggi til sín sjálvs í útlánum.

Sjálvað skulu vit bygga í Føroyum, tað sindri, ið er eftir av skipa-bygging, má varðveitast, vit eru longu so nær tromini, at tað eisini fer at standa á á umbyggingar- og reparatí-ónssíðuni, tí fyri tað fyrsta so er lítið fólk eftir í hesum fakinum og so eru hesir mennirnir eisini í teimum árum, at teir flestu hava stutt

til pensiónsaldur.

Tað mest harmiliga er, at tað eru nakrir ungir menn, ið hava nomið sær hesa útbúgving seinastu árin, men sum aldrin hava arbeitt uppá ein »nybygning«, minnst til tað, eg kenni nakrar, ið høvdu komið aftur til fakið, um ein nybygningur bleiv gjørdur.

Arbeiddið bleiv í landinum, skatturin bleiv í landinum og alt ið tað so aftur førir við sær.

Eg fari at biðja landsstýris-mannin siga okkum, hvør ið situr í nevndini fyri skipa-byggingini, tað kundi verið áhugavert.

Eg havi fleiri ferðir havt almenn lesarabrev í blóð-unum við fyrispurningum til landsstýris-mannin á okinum, men svar fær tú ikki, bæði til Signar á Brúnni fleiri ferðir og til Helene D. á Neystabø, men nei, tú skalt tigast í hel, tað sær út til at vera teirra motto.

Tað skal meir til at bera eina loysing, enn at droyma um at siggja morgunsólina rísa á loysingarmorgninum, og so seta seg at biðja til fleiri småir spírar siggjast koma undan, alt meðan

breiðir tjóðveldismenn (í gákinum) heppa upp, menn, ið ikki eru bústandi í Føroyum, ei heldur gjalda skatt, men sum hava familjuna her, so at Pallega og Mars-anna kunnu gjalda vegir, kloakkir, skúlar og læknar, tannlæknar, kirkjugarð og so alt tað sosiala, ið tey hava krav uppá sjálvað.

Jú, spennandi verður at siggja morgunsólina rísa tann, ið livur so leingi.

N.B. Hvar er føroyska pressan, er hon øll blivin statslont síðani Hogni Hoy-dal kom í »Nesið«? Eg spyrji bara. Tað er ikki grívið í einum einasta máli síðani, hóast tað kundi verið til eina fitta veltu hvønn dag í okkara litfagra samfelag.

»Nei«, vit skulu tigast í hel Arnstein, eg vóni at tú skrivar við spískum penni nakað skjótt!!!

Nú gevist eg í dag, meira seinni, tá skal Fólkaflokkurin spretta fórið frá og kannast aftanfryi, og ikki at gloyma »kittflokkin«, ið tórarn inn við øllum, lætta dýnuna av. Tá verður tað almanna- og sosialmál.

Takk fyri
Dánjal Hansen

Veiting úr Íslandi

Jú tygum lósu rætt. Fyri at senda sjúklingar til Ísland kunnu fingið eina passandi samsýning haðani, so skuldu danir ikki goldið alt, og vit kunnu brúkt okkara egna heilsuverk til gransk-ing, tað var óføra lett at fáa

læknar hendavegin við atlit til at gera brøgd á vísunda-liga okinum. Her er so av-síðis, men friðaligt, sera gott umhvørvi, gott fyri granskarar.

Tað er nú einaferð ikki hugaligt at fáast við sjúk

fólk, tey blíva gomul og doyggja nú alíkvæl. Tað er nú betur at granska og so kundu vit selt úrlitini, ja so kom alt at hvíla í sær sjálvum, so komu Føroyar á ein heilt annan hátt á verðins-kortið, ja vit kundu gingið

og gabbad av at vera føroy-ingar. Ikki bert at spekulera um at fingið so nógv sum møguligt av veitingum utt-anifr.

Heilsan
Jákup Dalsgaard